

መልእኹቲ ኤርትራዊ ዓለም-ለካዊ ምትእስሳር (EGS) ንሃገራዊ ዋዕላ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ፤

Monday, 02 August 2010 12:55

ክቡራት ደቂሃገር፣

ነዚ ዕድል እዚ ተጠቂምና ነቲ ብእኩብ ይኹን ብተናጸል ኣብ ሃገርና ተኸሲቱ ዘሎ ቅልውላው ርትዓዊ ዝኾነ ፍታሕ ከተውሕሱ ከይተሓለልኩም ብጽንዓትን ብተወፋይነትን እተካይድዎ ዘሎኹም ቃልሲ ከነመገስ ንፈቱ። ኢድ-ንኢድ ክሳብ ዝሰራሕና ዕምቁት ፍልልያትና ብዘየገድሱ፣ ሓደ ግዜ ቀለል ይኹን መትከላዊ ሰረት ዘሎዎ ፍልልያትና ኣሊና ሽግር ሃገርና እንፈትሓሉ ሓባራዊ ስምምዕ ክንቀርጽ ንክእል ኢና።

ኣብ ጉዳይ ሃገርና እንታይ ይካየድ ኣሎ ንምርዳእን፣ ናይ ማንም ሃገራዊ ሓላፍነት ብግቡእ ንምንጻርን፣ ብኡ ኣቢልካ ድማ ነቲ መርዛም ዝኾነ ዓማጺ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ. ብደሞክራሲያዊ ስርዓት ብምትካእ ቅዋማዊት ኤርትራ ኣብ ኢድ ሃገራውያን ንምርካብን ምእንቲ ክንበቅዕ EGS ካብ ብንጉሁኡ ኣትሒዞ ኣድላይነት ቀጻሊ ምይይጥ ወይ ዘተ ኣብ መንጎ ኩለን ፖለቲካውያንን በርጌሳውያንን ትካላት ኣዘዩ ዕዘ-ዝ ምዃኑ እምነ-ኩርናዕ እምነቱ ዝገበረ ሲቪላዊ ማሕበር እዩ። ካብዚ እምነት ዚ ብምጋስ እዩ ድማ EGS ኣብቲ መስርሕ ናይ ኣዳላዊት ሽማግሌ ሃገራዊ ዋዕላ ንክንሳተፍን፤ ኣብ ውሽጢ እቲ መስርሕ ኣትዮ ድማ ነቲ ከይዲ ክጸልዎን ውሕሉል ውሳኔ ዝወሰነ። ምስዚ ውሳኔ ዚ ኢድ-ንኢድ ተተሓሒዞ ዝኸይድ ድማ እቲ ናብ ኣዳላዊት ሽማግሌ ሃገራዊ ዋዕላ ንክንሳተፍ ዘንፈና መሰናኸላት ብዘየገድሱ፣ ንዘሎና ዕቃቤታትን ትዕዛብትን ንህዝቢ ግሉጽ ክንገብር ምዃንና ኣረጋጊጽና። በታ ዝኣቶና ያል መሰረት ድማ ብኣዳላዊት ሽማግሌ ንዝተዋህበና ሓላፍነት ብግቡእ ሰሪሕናሉ።

ንትዕዛብትና ይኹን ንስክፍታታትና ድማ ብመልክዕ ጋዜጣዊ መግለጺታት ንህዝቢ ከከም ኣድላይነቱ ቃልዕ ጌርናዮ። እዚ ክንገብር እንከሎና ግን ፈተውቲ ይኹን ጸላእቲ ንምጥራይ ኣይነበረን፤ እኳ ድኣ ከም EGS ዝኣመሰላ በርጌሳውያን ማሕበራት ኣብ ዝኾነ ይኹን ብሽም ህዝቢ ኤርትራ ዝግበር ዋዕላታት ናይ ኩሉ ወዲ-ሃገር ውልቃዊ ናይ ምእካብ መሰሉ ቀዳምነት ዝወሃቡሉ ዕድል ናይ ምውሓስ ተሓላቒነት ግቡእና ምዃኑ ስለ እንኣምን እዩ። ኣብ ዝሓለፈ ጋዜጣዊ መግለጺታትና፣ ሃገራዊ ዋዕላ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ኣብ ሕቡራት ሃገራት ኣመሪካ ንዘይተወደቡ ደቂ-ሃገር ንምስታፍን ደገፍ ንምርካብን ኣብ ዝገበሮ ጎስጓስ ርኡይ ሕጽረታት ከም ዝነበሮ ኣነጻጽና ሓቢርና ኢና። ብተወሳኺ ኪዳን ከምጥሙር ሓይሊ ሓድነታ ኣረጋጊጸና ብ ሃገራዊ ዋዕላ እንተድኣ መሪሻ፣ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ ኤርትራ ሙሉእ ታሪኻውን ፖለቲካውን ሕጋውነት ኣብ ርእሲ ምርግጋጻ ነቲ ዓማጺ ስርዓት ዕድሚኡ ንምሕጻር ዝሕግዙና ራእይ ንምቕራጽ ከም ዘብቅዓና ብተደጋጋሚ ክንሕብር ጸኒሕና ኢና። እንተኾነ ግን ባህግና ኣይሰመረን። ሃገራዊ ዋዕላ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ድማ ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ናይ ምትሕርራቕ መንፈስ ይጋባእ ኣሎ። ምስዚ ኩሉ ሕጽረታት EGS መምርሒኡ ከይቀየረ ናብ ሃገራዊ ዋዕላ ክሳተፍ ወሰነ። እዚ ክንብል እንከሎና ግን ኣብ ዋዕላ ተሳቲፍካ ብዝተኻእለ መጠን ናይ ህዝቢ ተግዛቢ (watch dog) ንምዃን እዩ። እዚ ተባዕ ውሳኔ ዚ ኣብ ውሽጢ EGS ይኹን ኣብ መንጎ እቶም ግደን ትርጉምን ሲቪላዊ ማሕበር ኣብ ቃልሲ ምህናጽ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ዝተፈልየ ኣረኣእያ ዘሎዎምን ኣካላት ግዚያዊ ዘይምርድዳእ ክፈጥር ይክእል እዩ።

ንሕና ግን ነዚ ተሃዋሲ ፍልልያት እዚ ንግዜን ንታሪኽን ንሓድጎ ጉዳይ እኳ እንተኾነ ፖለቲካውያንን ተግባራዊ መሰልን ሓደ ዓይነት ፍታሕ ክህልዎም ውሁብ ጌርና ኣይንወስዶን። ሃገራዊ ዋሳኔ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ነቶም ዓባይቲ ሃገራዊ ውሳኔታት ኮነ ኢሉ ንድሕረ-ምውዳቕ ስርዓት ኢሲያስ ህዝቢ ክዝትየሎምን ፍታሕ ክገብረሎምን ኣወንዚፉ ሕጂ ግን ከመይ ጌርካ ሓድነት ኤርትራዊ ደሞክራሲያዊ ኪዳን ተደልድልን ኣብ ስደትን ኣብ ውሽጢ ኤርትራን ድማ ለውጢ ንምምጻእ ዝሕግዝካ ዝሰፍሐ ሓባራዊ ደሞክራሲያዊ ስምምዕ ንምብጻሕ እንተዝጸገር ምሓሸ። ኣብ መስርሕ ቀጻልነት ናይዚ ዋሳኔ እቶም ተሳተፍቲ ዋሳኔ ኣብ ወውድቦም ዘሎዎም ፖለቲካዊ እምነት ኣብ ድርኩሹት መጋባእያ ሓዲጎም ናይ ማዕጸ ኮንፈረንስ ክኣትው እንከሎው ኣእዳዎም ዘርጊሑ ንካልኣት ዝጽውዕ ሕልና ሓዞም ክኣትውን ንቐጻሊ ዘተ ዘውሕስ ክፉት ማዕጸ ኣረጋጊጸም ክወጹን ተስፋ ንገብር። ነዚ ዋሳኔ ከም ንመጻኢት ኤርትራ ዝውሰን ዝላዓለ ዋሳኔ ጌርካ ናይ ምቕራብ ዝግበር ፈተነ ግጉይ መርገጽ እዩ። ዝኾነ ይኹን ራእይ ምንም እኳ ብወርቂ እንተተጻሕፈ ልብን ኣእምሮን ህዝቢ እንተዘይተንኪፉ ንታሪኽ ክንዲ ስድራውን ዝኣክል ንቐድሚት ከሰጉሞ ኣይክእልን እዩ። ብህዝቢ ተቐባልነት ዝረኽበ ራእይ ጥራይ እዩ ውሕሰነት ወሳኔ ዓወት ኣብ ልዕሊ ዓማጺ ስርዓት ህግደፍ ከረጋግጻልና ዝኸእል። እቲ ኩሉ ብተቐደምቲ ውድባትን ሲቪላውያን ማሕበራትን ዝግበር ናይ ቃልሲ ኣስተዋጽኦ ነዚ ዝተጠቐሰ መሰጋገሪ (bridge) ዝፈጥር ክኸውን ኣሎዎ። እዚ ክሳብ ዝኾነ ድማ ግደፍዶ ብተሃዋሲ ጉድለት ዝጀመረ ዋሳኔ እቲ ክሳብ ክንደይ ተጠንቂቕካን፣ ጉድለት የብሉን ኢልካ እተካይዶ ዋሳኔውን እንተኾነ ሕጽረታት የመዝግብ እዩ። ኣብዚ ሙሉእ ሕብረተ-ሰብ ዓለም ንባህርያት ዲክታቶርያዊ ስርዓት ህግደፍ ብግቡእ ተረዲኡ፣ ንህዝቢ ኤርትራ ሓርነቱ ንክለብስ ዝምነየሉ ዘሎ ህሞት ከም ተቐደምቲ እንተ ወዲቕና ህዝብና ክኸዕበና እዩ። እዚ ሓደገኛ ውድቀት ንኸየጋጥም ድማ ብመጀመርያ ጉዳይ ኤርትራውያን ንኤርትራውያን ክሕደግ ኣሎዎ። ተሓባብርቲ ፈተውቲ ሃገራት ኣብ ሃገራዊ ጉዳይና ኢደን ምስ ዘየእትዋ፣ ብኡ መጠን ድማ ህዝብና ኣብ ተቐደምቲ እምነት የሕድርን ብተቐደምቲ ንዝውሰን ጉዳይ ድማ ከኸብርን ክቐበልን ዝቐለለ ይኸውን። እዚ ኣብ ኣእምሮ ህዝብና ዘሎ ሓቂ እዩ። ነዚ ርእይቶዚ ብተሓባብርቲ ሃገራት ይኹን ብተቐደምቲ ውድባት ሸፊፍ ኢልካ ዝሕለፍ ስክፍታ ህዝቢ ኣይኮነን። ንሕና ከም EGS ኣብዚ ዋሳኔ ዝሳተፉ ኤርትራውያን ኣብ ልዕሊ ሃገሮምን ህዝቦምን ዝለዓለ ተገዳስነትን ሓልዮትን ዘሎዎም እዮም ኢዮም ኢልና ኢና ንኣምን። የግዳስ ሕጽረታት ኣሎዎ እንብሎ እንተድኣ ሃልዩ፣ ኣብ መስርሕን ኣተገባብራን ሃገራዊ ዋሳኔ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ጥራይ እዩ። ሕቶ ይኹን ርእይቶ ዋንነት ኩሉ ኤርትራዊ ኢዩ። ብዙሕነትና ድማ ብግቡእን ብዝተመጣጠነ ኣገባብን እንተድኣ ተመሓዲሩ ሃገራዊ ሃብትና ኢዩ። ንዘሎና ስክፍታታትን ንዝተገለጹልና ጉድለታትን ናብ ህዝቢ ቃልዕ ናይ ምግባር ሲቪላዊ መሰልና እንዳዓቀብና ነዚ ዋሳኔ ዕውት ክኸውን ንምነየሉ።

ናይ መጨረሻ ውሳኔ ሃገራዊ ዋሳኔ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ንምስማዕ ንጽብ፤

ዓለም-ለኻዊ ምትእስሳር ኤርትራውያን (EGS)